

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/597/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6915207554
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Snopčoková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6915207554.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľov: v 1. rade: V. A., rodená I., narodená XX.XX.XXXX, bytom XXX XX U. O., B. XX/XX, v 2. rade: maloletý T. A., narodený XX.XX.XXXX, bytom XXX XX U. O., B. XX/XX, obaja zastúpení splnomocnenou advokátkou JUDr. Andreou Andrášiovou, so sídlom Advokátska kancelária 979 01 Rimavská Sobota, Hlavné námestie 14, proti odporcovi: T. A., narodený XX.XX.XXXX, bytom XXX XX U. O., B. XX/XX, zastúpený splnomocneným advokátom JUDr. Jánom Čipkom, so sídlom Advokátska kancelária 981 01 Hnúšťa, Partizánska 197, o nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Rimavská Sobota číslo konania 10C/531/2015-12 zo dňa 01. 06. 2015, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením okresný súd vyhovel návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a uložil odporcovi, aby nevstupoval dočasne do bytu presne špecifikovaného vo výroku uznesenia a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Súd súčasne uložil navrhovateľom v 1. a 2. rade, aby v lehote do 30 dní od doručenia uznesenia podali návrh na začatie konania vo veci samej. Súd vydal uznesenie bez podrobnejšieho odôvodnenia, pričom poukázal na znenie ustanovenia § 76 ods. 4 O.s.p. a uviedol, že sa stotožnil v celom rozsahu so skutkovými a právnymi dôvodmi uvedenými v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, preto ďalšie dôvody vo svojom rozhodnutí neuvádza.

Proti uzneseniu okresného súdu podal odporca v zákonom stanovenej lehote odvolanie. S rozhodnutím okresného súdu sa nestotožňuje a nariadenie predbežného opatrenia považuje za nedôvodné. Odporca predovšetkým poukázal na znenie ustanovenia § 75 ods. 5 veta druhá O.s.p. v spojení s ustanovením § 85 ods. 2 O.s.p.. Argumentuje, že samotný návrh na nariadenie predbežného opatrenia neobsahoval náležitosti takéhoto procesného podania. Nemožno poprieť, že návrh navrhovateľov obsahuje také skutočnosti, ktoré, ak by boli pravdivé, mohli by odôvodňovať nariadenie predbežného opatrenia, avšak návrh žiadnym spôsobom neuvádza podmienky dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Z návrhu taktiež v žiadnom prípade nie zrejmé, čoho sa mienia navrhovatelia domáhať návrhom vo veci samej. Návrh tak neobsahuje náležitosti uvedené v § 85 ods. 2 veta druhá O.s.p. a preto podľa názoru odporcu mal súd postupovať podľa ustanovenia § 43 O.s.p. a vyzvať navrhovateľov na odstránenie vád neúplného návrhu na začatie konania. Predmet konania vo veci samej nie je žiadnym spôsobom ustálený. Odporca ďalej, odhliadnuc od nedostatkov náležitosti návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, argumentuje taktiež, že neboli splnené ani procesnoprávne podmienky na vydanie rozhodnutia o predbežnom opatrení a návrh na nariadenie predbežného opatrenia považuje za nedôvodný. Skutkové okolnosti, ktoré uvádzajú navrhovatelia v návrhu, označil za zavádzajúce, nepravdivé a preto nemôžu dať hmotnoprávny základ pre vydanie predbežného opatrenia. Odporca v odvolaní uviedol okolnosti vedúce k rozvratu manželstva s navrhovateľkou 1/, ako aj okolnosti, ktoré nastali po rozvode manželstva. Byt, do ktorého mu je zakázaný vstup, nadobudli zámennou zmluvou bývalého bytu, ktorý odporcovi

darovali jeho rodičia. Súčasný byt už výmenou nadobudli spoločne s navrhovateľkou 1/ do režimu BSM. Po rokoch byt darovali maloletému synovi - odporcovi 2/. Všetko zariadenie aj zveľaďovanie bytu však bolo financované z príjmov, ktoré získali pričinením odporcu. Odporca pripustil, že sa v rodine vyskytli finančné problémy, pretože výsledky jeho podnikania neboli adekvátne vynaloženému úsiliu v dôsledku krízy v stavebníctve. Túto situáciu navrhovateľka nikdy nechápala ani nepochopila. Odporca uviedol, že "keď bola hotovosť, bola z jej strany aj láska, ale keď došla, už bolo zle, samé výčitky a vyhadzovanie jeho osoby". Nakoniec obidvaja skončili v konkurze. U navrhovateľky po zrušení konkurzu bolo povolené jej oddĺženie, jeho konkurz ešte nie je skončený. Sám odporca je pracovne zaťažovaný, navrhovateľka si je toho vedomá a napriek tomu v jej správaní prevláda egoizmus bez náznaku empatie. Podľa vyjadrenia odporcu stále ho provokuje, pripomína mu platenie výživného a ďalších výdavkov a keďže sú nároky navrhovateľky podľa odporcu neprimerané, mohlo sa stať, že pri rozhovoroch vybuchol a zvýšil hlas. Rozhodne však odporca popiera, že by akýmkoľvek spôsobom chcel deťom alebo navrhovateľke ublížiť, alebo sa im vyhrážal. Tiež je pravdou, že po poslednom nedorozumení dňa 21. 5. 2015 odišla navrhovateľka spolu so synom z bytu. Od tej doby s odporcom nekomunikuje, nedovolí mu komunikovať ani so synom, pričom dcéra zostala bývať v byte. Odporca rozhodne tvrdí, že neexistujú dôvody, pre ktoré by súd mal dospieť k názoru, že je dôvodne podozrivý z násilia voči navrhovateľke alebo ich synovi. Na základe týchto dôvodov potom odporca navrhuje napadnuté uznesenie okresného súdu zmeniť tak, že odvolací súd návrh na nariadenie predbežného opatrenia ako nedôvodný zamietne.

K odvolaniu odporcu sa vyjadrili navrhovatelia v 1. a 2. rade, ktorý nesúhlasia s dôvodmi odvolania a uznesenie okresného súdu považujú za správne a zákonné. Majú za to, že dostatočne konkrétne osvedčili dôvodnosť svojho nároku a zároveň bezprostrednosť hrozacej ujmy. Manželstvo sa rozpadlo z dôvodu, že odporca v nadmernej miere požíval alkoholické nápoje, hral na automatoch a čoraz viac sa stával agresívnym i voči maloletým deťom. Po rozvode manželstva nenastala žiadna zmena, nevedia spokojne žiť, maloleté deti sa nevedia sústrediť na školu a všetci traja sa boja v byte s odporcom bývať. Konanie odporcu označili za psychický nátlak a to aj voči maloletým deťom. Tieto potrebujú kľudné prostredie na prípravu do školy, aj celkovo na svoj život, čo však nie je pre nich zabezpečené. Napriek tomu, že byt vlastnícky patrí k maloletému navrhovateľovi 2/, boli nútení odchádzať z domu k rodičom. Takýmto spôsobom nie je možné žiť do meritórneho rozhodnutia vo veci samej, pretože je potrebné zabezpečiť pre deti kľudné výchovné prostredie a nie prostredie plné hádok, urážok, vykrikovania a fyzických útokov. Už aj po vydaní predbežného opatrenia odporca navrhovateľku 1/ v byte fyzicky napadol, keď bola deťom upratať a zobrať veci, o čom disponuje i lekárskou správou. Pokiaľ odporca namietá, že dcéra C. naďalej zostala bývať v byte a necíti sa byť ohrozená, navrhovatelia v 1. a 2. rade uvádzajú, že dcéra C. zostala bývať v byte len preto, že sa cíti v ňom byť doma a má tam svoje zvieratka, avšak prosí navrhovateľku 1/, aby sa situácia vyriešila, aby mohli žiť všetci traja spolu v kľudnom prostredí, bez prítomnosti odporcu. C. síce prespáva v byte, avšak v noci sa v izbe zamyká, pretože sa odporcu bojí. Dňa 3. 6. 2015 odporca prišiel do bytu asi o polnoci opitý a začal dcéru vulgárne nadávať a kričať za dverami, nech mu povie, ako ju on týra, čo bola zrejma reakcia na vydané predbežné opatrenie. Dôvodnosť nároku je preto daná tým, že je nevyhnutné minimalizovať kontakty navrhovateľov s odporcom. Pokiaľ odporca namietá, že nie je osvedčené, čoho sa mienia navrhovatelia domáhať návrhom vo veci samej, navrhovatelia v 1. a 2. rade uviedli, že už podali návrh na Okresný súd v Rimavskej Sobotě na vypratanie nehnuteľnosti voči odporcovi. Navrhovatelia ďalej vo vyjadrení k odvolaniu odporcu uviedli niektoré skutkové okolnosti týkajúce sa situácie pred rozvodom manželstva a tesne po rozvode manželstva. Navrhujú preto uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdiť.

V dôsledku podaného odvolania krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O.s.p. uznesenie okresného súdu podľa ustanovenia § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Navrhovatelia v 1. a 2. rade sa podaným návrhom, datovaným dňa 28.05.2015, domáhali nariadenia predbežného opatrenia, ktorým by boli dočasne upravené pomery medzi nimi a odporcom - a to tak, aby odporca nevstupoval dočasne do bytu presne špecifikovaného v petite návrhu, v ktorom doposiaľ spolu bývali, a to až do právoplatného ukončenia konania vo veci samej. Návrh odôvodnili pretrvávajúcim dlhodobým násilným a agresívnym správaním sa odporcu voči navrhovateľom, ktoré vyvrcholilo po dlhobojších vzájomných nezhodách vyskytujúcich sa od rozvodu manželstva navrhovateľky 1/ s odporcom dňa 21.05.2015. V tento deň navrhovateľku 1/ mal odporca podľa tvrdenia navrhovateľky ohroziť, odporca na ňu kričal, začal byť agresívny a vulgárny, začal sa jej vyhrážať, že vyhádza z bytu jej veci a aj ju vyhodí z domu a pri tomto vykrikovaní a vulgárnych nadávkach sa k nej výhrážne približoval.

Dcéra počas kriku ušla zo strachu z izby. Navrhovateľka 1/ na svoju obranu proti odporcovi zodvihla pred seba horúcu žehličku v snahe ubrániť sa a odstrániť odporcu. Odporca po tom odišiel zasa do pohostinstva. Po tomto konflikte sa navrhovateľka zľakla, zobrala nejaké veci pre seba a deti a odišla s deťmi ku svojim rodičom. V návrhu na nariadenie predbežného opatrenia navrhovateľa uviedli, že nešlo o ojedinelú konfliktnú situáciu, pretože odporca má dlhodobé problémy s alkoholom, pričom podľa ich tvrdenia hrá aj na automatoch, čo mali potvrdiť aj známi a odporca taktiež pred rokom a pol uviedol, že si požičal 20 000 eur, ktoré následne prehral. Aj v minulosti sa odporca navrhovateľom viackrát vyhrážal, napríklad v podnapitom stave postupne z kumbálu začal vynášať do obývačky rôzne náradie a začal si nahlas hovoriť a dávať otázku, že "koho by s týmito vecami vedel rozštvrtiť". Navrhovateľka 1/ zo strachu z týchto výstupov spávala v detskej izbe, pričom sa stalo, že sa zobudila noci na to, že odporca ju budil, stál v izbe nad ňou a začal sa vypytovať, či sa bojí a či má strach. Nič viac nehovoril, len stál nad ňou ďalej. Toto sa zopakovalo viackrát, v dôsledku čoho sa začali v detskej izbe zamykať. Z týchto situácií sú navrhovateľia vystresovaní, boja sa o svoj život a zdravie, ako aj o život a zdravie detí. Navrhovateľia v 1. a 2. rade preto tvrdia, že existuje bezprostredne hroziaca ujma v dôsledku dlhodobého násilného a agresívneho správania sa odporcu voči navrhovateľom v 1. a 2. rade a žiadali preto vydať predbežné opatrenie v zmysle ustanovenia § 76 ods. 1 písmena g/, respektíve h/ O.s.p., pretože právo na ochranu života a zdravia navrhovateľky 1/ a maloletých detí považujú za prvoradé.

Podľa ustanovenia § 74 ods. 1 O.s.p., pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Návrh má okrem náležitostí návrhu podľa § 79 ods. 1 obsahovať opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia, uvedenie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Z návrhu musí byť zrejmé, čoho sa mieni navrhovateľ domáhať návrhom vo veci samej (§ 75 ods. 2 O.s.p.). Podľa ustanovenia § 75 ods. 8 O.s.p., o nariadení predbežného opatrenia rozhodne súd aj bez vyjadrenia ostatných účastníkov. Návrh na nariadenie predbežného opatrenia doručí súd ostatným účastníkom až spolu s uznesením, ktorým bolo predbežné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na nariadenie predbežného opatrenia odmietnutý alebo zamietnutý, nedoručuje súd ostatným účastníkom uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí, ani prípadné odvolanie navrhovateľa; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo nariadené predbežné opatrenie

V súlade s ustanovením § 76 ods. 1 písm. g/ O.s.p. predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby nevstupoval dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivý z násilia.

Podľa ustanovenia § 75 ods. 5 veta druhá O.s.p., ak súd rozhoduje o návrhu na vydanie predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. g), rozhodne najneskôr do 48 hodín od doručenia návrhu, ktorý má náležitosti podľa odseku 2.

Odvolací súd rozhodne o odvolaní proti rozhodnutiu o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. b) a g) do siedmich dní od predloženia veci odvolaciemu súdu (§ 217 ods. 1 O.s.p.).

Súd prvého stupňa vyhovel návrh na nariadenie predbežného opatrenia v zmysle ustanovenia § 76 ods. 1 písm. g/ O.s.p. a uložil odporcovi zákaz vstupovať do bytu, ktorého sa konanie týka, až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, pričom navrhovateľom 1/ a 2/ určil lehotu, v ktorej boli povinní podať návrh na začatie konania vo veci samej.

Odvolací súd ako prvoradú, a z hľadiska trvania účinkov predbežného opatrenia aj zásadnú konštatuje skutočnosť, že dožiadaním na Okresnom súde Rimavská Sobota bolo zistené, že navrhovateľia v 1. a 2. rade podali dňa 18. 6. 2015 návrh na začatie konania vo veci samej o vypratanie nehnuteľnosti-bytu, ktorého sa zákaz vstupu týka, ktoré konanie je vedené na Okresnom súde Rimavská Sobota pod spisovou značkou 14C/263/2015. Boli tak naplnené zákonné predpoklady trvania účinkov nariadeného predbežného opatrenia vyplývajúce z ustanovenia § 77 ods. 1 písm. a/ O.s.p. a odvolací súd konštatuje, že návrh na začatie konania vo veci samej bol podaný v súdom určenej lehote.

V súvislosti s argumentom odporcu, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia neobsahoval jednu z obligatórnych náležitostí takéhoto procesného podania vyplývajúcu z ustanovenia § 75 ods. 5 veta

druhá O.s.p. v spojení s ustanovením § 75 ods. 2 O.s.p. - teda, že z návrhu na nariadenie predbežné opatrenia nebolo zrejmé, čoho sa mienia navrhovatelia domáhať návrhom vo veci samej, odvolací súd konštatuje, že hoci je tento argument dôvodný a súd 1. stupňa bol skutočne pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie predbežné opatrenia nedôsledný, táto skutočnosť už však z hľadiska rozhodovania odvolacieho súdu o podanom odvolaní nie je zásadná. Pokiaľ navrhovatelia v 1. a 2. rade si splnili riadne a včas povinnosť vyplývajúcu z druhého výroku odvolaním napadnutého uznesenia a v lehote určenej súdom od doručenia uznesenia, ktorým súd nariadil predbežné opatrenie, podali na príslušnom súde návrh na začatie konania vo veci samej, nemožno už za tejto situácie konštatovať, že nie je zrejmé, čoho sa navrhovatelia mienia domáhať vo veci samej. Predmetom konania vedeného na Okresnom súde Rimavská Sobota pod spisovou značkou 14C/263/2015 je vypratanie nehnuteľnosti, ktorej sa zákaz vstupu odporcu uložený nariadeným predbežným opatrením týka.

Účelom inštitútu predbežného opatrenia je dočasne upraviť pomery medzi účastníkmi konania do doby, pokiaľ nebude rozhodnuté vo veci samej a to za predpokladu, že takéto opatrenie súdu ešte pred samotným meritórnym rozhodnutím sa javí ako nevyhnutné, nakoľko existujú konkrétne okolnosti prípadu, ktoré relevantne odôvodňujú jeho vydanie a poukazujú na naliehavosť a nutnosť dočasne upraviť pomery medzi účastníkmi konania. Keďže predbežné opatrenie nenahrádza meritórne rozhodnutie, ani miera dokazovania nie je postavená na úroveň dokazovania potrebného na rozhodnutie vo veci samej. Za predpokladu zistenia potreby nariadenia predbežného opatrenia súd ani nemá dostatočný priestor na to, aby vykonal rozsiahlejšie dokazovanie, pretože súd v danom prípade bol navyše viazaný i lehotou vyplývajúcou z ustanovenia § 75 ods. 5 veta druhá O.s.p. Pokiaľ teda odporca namieta, že súd rozhodol len na základe jednostranných tvrdení navrhovateľov, ktoré navyše označil za klamlivé a účelové, tento argument odvolací súd nemôže zohľadniť. Odvolací súd pritom zdôrazňuje, že predbežné opatrenie má len dočasný charakter, preukázanie opodstatnenosti samotného nároku z hmotnoprávneho hľadiska, ktorého sa navrhovatelia domáhajú, bude predmetom následného konania vo veci samej.

Odvolací súd s ohľadom na skutočnosti obsiahnuté vo všetkých procesných vyjadreniach oboch účastníkov konania považuje za osvedčené v dostatočnej miere pravdepodobnosti, že odporca sa vo vzťahu k blízkym osobám dopúšťa, a aj v minulosti dopúšťal násilného a agresívneho konania. Závažnosť fyzických i psychicky hrozieb i slovných vyhrážok odporcu, ktoré navyše smerujú aj voči dvom maloletým deťom, poukazujú na naliehavosť a nutnosť predbežne upraviť pomery medzi účastníkmi konania a to aj v štádiu pred začatím konania vo veci samej. V konaniach, dotýkajúcich sa práv a povinností k maloletému dieťaťu súdu vyplýva zo zákona, no i z početných medzinárodných dokumentov, ktorými je Slovenská republika viazaná, povinnosť dôsledne rešpektovať, chrániť a v prvom rade prihliadať na záujmy maloletého dieťaťa. Navrhovateľka 1/, ako aj odporca vo svojich stanoviskách zhodne uviedli, že situácia počas vedenia spoločnej domácnosti a to počas trvania manželstva, ako aj po rozvode manželstva, nebola vyhovujúca pre žiadnu stranu a rozhodne nebola v záujme maloletých detí. Maloleté deti bolo v dôsledku správania sa rodičov a neistoty vystavené stresujúcim faktorom, ktoré nie sú žiadúce a negatívne vplyvajú na fyzický i psychický vývoj detí. Je zjavné, že vzájomné vzťahy medzi oboma rodičmi sú dlhodobo vážne vyhrtené a napäté, pokiaľ žili v spoločnej domácnosti, dochádzalo k vzájomným konfliktom, ktoré matka maloletých detí z obavy o zdravie a život svoj, ako aj detí, vyriešila odchodom zo spoločnej domácnosti spolu s maloletým odporcom 2/, ktorý je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti - štvorizbového bytu, z ktorého bol nútený v dôsledku agresívneho a ohrozujúceho správania sa odporcu nedobrovoľne odísť. Všetky skutočnosti v danej veci nasvedčujú potrebe a nutnosti okamžite upraviť pomery medzi účastníkmi konania. V kontexte všetkých skutočností tvrdných účastníkmi, tak je nutné považovať tvrdenia navrhovateľov 1/ a 2/ za dostatočne zásadné pre to, aby súd dočasne predbežne zakázal odporcovi vstup do bytu, v ktorom bývajú blízke osoby, vo vzťahu ku ktorým je dôvodne podozrivý z násilia. Napokon, odvolací súd podotýka, že aj sám odporca pripustil, že nezvláda konflikty medzi ním a navrhovateľkou 1/ a „vybuchol a zvýšil hlas“. Táto skutočnosť dáva súdu oprávnenie i povinnosť hájiť záujmy maloletých detí a chrániť ich zdravý psychický i fyzický vývoj už preventívne, bez potreby v tomto štádiu konania jednoznačne preukázať pravdivosť vyskytujúcich sa závažných tvrdení navrhovateľov o rizikových faktoroch v správaní sa odporcu voči nim.

V návrhu na nariadenie predbežného opatrenia navrhovatelia 1/ a 2/ preukázali dostatočne opodstatnenosť nariadenia predbežného opatrenia podľa ustanovenia § 76 ods. 1 písm. g/ O.s.p. a osvedčili naliehavosť potreby dočasne upraviť pomery medzi účastníkmi konania a to až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Odvolací súd preto napadnuté uznesenie prvostupňového

súdu preto podľa ustanovenia § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil. Vzhľadom na nové okolnosti upresňuje, že predbežné opatrenie je účinné a vykonateľné dňom jeho nariadenia (§ 75 ods. 5 veta posledná O.s.p) a to až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej v konaní o vypratanie nehnuteľnosti, ktoré je vedené na Okresnom súde Rimavská Sobota pod sp. zn. 14C/263/2015. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.